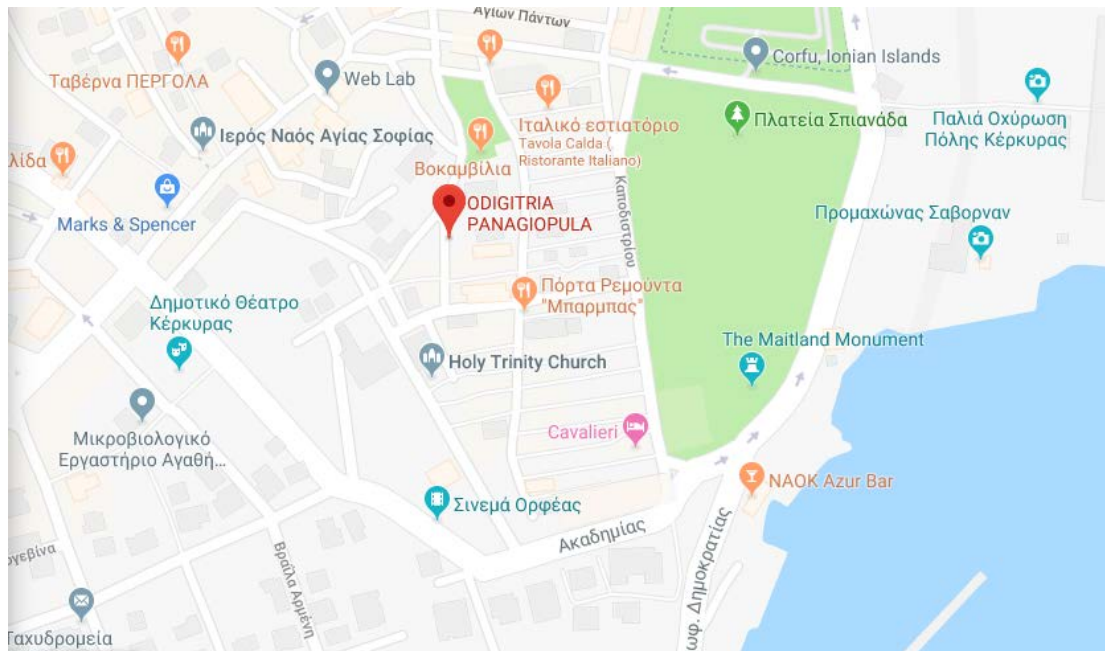

Υ.Θ. Οδηγήτρια Παναγιπούλα

Μικρή ιδιωτική εκκλησία το όνομα της οποίας αρχικά ήταν Υ. Θ. Οδηγήτρια και των Αγίων Αναργύρων Κοσμά και Δαμιανού, όμως μετονομάστηκε σε Οδηγήτρια Ραχαπίδη Παναγιπούλα, επειδή παραχωρήθηκε στην οικογένεια Ραχαπίδη. Επίσης, η εκκλησία ήταν παρεκκλήσι της Μονής Πλατυτέρας. Από στοιχεία που έχουν βρεθεί μέχρι σήμερα εκτιμάται ότι η Ορθόδοξη εκκλησία «Παναγιπούλα» χτίστηκε περί τις αρχές του 17ου αιώνα. Είναι προφανές πως αυτό έγινε πριν από το 1650.

Η αρχική της ονομασία ήταν Υ. Θ. ΟΔΗΓΗΤΡΙΑ και των Αγίων Αναργύρων Κοσμά και Δαμιανού. Μάλιστα οι δύο αυτές εικόνες υπάρχουν ακόμα σε ξεχωριστά εικονοστάσια στα δεξιά και αριστερά του τέμπλου.

Για πρώτη φορά αναφέρεται το 1682 και ανήκε στην οικογένεια Δεδότση, τότε υπήρχε συμφωνία με τον παπά Γεώργιο Κάκο της Κρήτης να του την μεταβιβάσουν, με την υποχρέωση ο παπά Κάκος, να την ανακαινίσει εκ βάθρων και να την ενώσει με μικρό χαμόσπιτο, το οποίο υπήρχε δίπλα στην εκκλησία και το οποίο ανήκει σ' αυτήν. [Μεγ. Πρωτοπαπάδες ΦΑΚ. 5 Σ. 137]

Δεν είναι γνωστό εάν έγινε η μεταβίβαση. Λίγα χρόνια όμως μετά και πιθανόν το 1688, ο μοναχός Δημήτριος Ραχαπίδης ζήτησε από τον μεγάλο πρωτόπαπα να του επιτραπεί να χτίσει μικρή εκκλησία στο όνομα των Αγίων Κοσμά και Δαμιανού. [Μεγ. Πρωτοπαπάδες ΦΑΚ 5-Σ.220]

Προφανώς του παραχωρήθηκε η ανωτέρω εκκλησία γι' αυτό από τότε ονομάζεται Υ. Π. ΟΔΗΓΗΤΡΙΑ και ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ του ΡΑΧΑΠΙΔΗ. Ονομασία η οποία χρησιμοποιείται μέχρι σήμερα. Το όνομα ΡΑΧΑΠΙΔΗΣ εμφανίζεται σαν γνωστό επώνυμο στην παλιά πόλη δύο φορές μεταξύ 1675-1684. [Βιβλίο «Χώρος και

πληθυσμός της Κέρκυρας του 17ου αιώνα, Χαρ. Κόλλα, 1988].

Ο μεγάλος αριθμός ιδιόκτητων ναών, οφείλεται στο γεγονός ότι η Ενετία εξαίρεσε τους ναούς από κάθε φορολογία.

Το 1754 σε επιθεώρηση και καταγραφή όλων των εκκλησιών του νησιού, που έκανε ο μεγάλος πρωτόπαπας Σπυρίδων Βούλγαρης, η εκκλησία μας αναφέρεται με το σημερινό της όνομα. Καθώς επίσης ότι η εκκλησία αυτή, εκείνη την εποχή, ήταν ιδιοκτησία των κληρονόμων του παπά Γεώργιου Τζεν.

Βλέπουμε στην καταγραφή “ταμπερνακουλον με αρτοφορίου ξύλινου, αντιμινσιον, εμπολιας και σφογγιστομπολαις αρκεταίς. Δύο καντιλιέριδες μπρούζινοι, το ζεον, ποτίριον, δισκάριον, αστερίκος και λαβίδα ασημένια, λόγχη ατζαλένια, δίσκος σταγγινος, θυμιατό ασιμένιο, καντίλια επτά μπρούζινα, ιερα μεταχοτα αρκετά και όλα τα αναγκαία βιβλία”.

Στο αρχείο της Κέρκυρας υπάρχουν ληξιαρχικά βιβλία (γεννήσεων-γάμων-θανάτων) της εκκλησίας αυτής από το 1707 μέχρι το 1844. [ληξιαρχ. Πραξ. Εκκλησιών Φάκ.

127]. Αυτά τα βιβλία και φάκελοι έχουν χρησιμοποιηθεί σαν βάση για τις πρόσφατες έρευνες σαν του Σπ Καρύδη, Δημ. Καπάδοχα, Σπ. Παπαγεωργίου.

Σε πρωτοπαπάδικο πρόσταγμα που εκδόθηκε το 1740, κατ' εντολή του γενικού Προνοητή Ποβλέπτη, καθοριζόταν το πρόγραμμα περιφοράς επιτάφιος της Μεγάλης Παρασκευής πέντε εκκλησιών της πόλεως. Μεταξύ αυτών και ο ναός της Υ.Θ. ΟΔΗΓΗΤΡΙΑΣ του Ραχαπίδη με ώρα περιφοράς στις 17.00. Στους εφημέριους των ναών που δεν τηρούσαν το πρόγραμμα οριζόταν χρηματική ποινή 500 δουκάτων. Σήμερα συνεχίζεται η περιφορά κάθε Μεγάλη Παρασκευή με την βοήθεια ενός φορέα ατόμων με σκοπό να τηρούν τα έθιμα και τις παραδόσεις της παλιάς πόλης. Το 1819 ιερέας της εκκλησίας ήταν ο Ιωάννης Βαλσαμάκης, ο οποίος ζητάει να του παραχωρηθεί, σαν κατοικία, μικρό κελί το οποίο βρίσκεται κοντά στην εκκλησία και ανήκει σ' αυτήν. [Έγγραφα εκκλησιών φακ. 225]'Στις μέρες μας τα δυο κελιά χρησιμοποιούνται σαν κατοικίες διαφόρων ατόμων.

Στην «Ιστορία της Εκκλησίας της Κέρκυρας» του Σπ. Παπαγεωργίου, που εκδόθηκε το 1920, αναφέρεται ότι ο Χαρίτων, καλόγηρος της μονής Υ.Θ. Πλατυτέρας, αγόρασε

την Παναγιωπούλα από κτήτορές της και την εδώρισε στο μοναστήρι του ...το ιστορικό μοναστήρι με πολυδιάστατον δράσιν και προσφοράν για την πνευματική ζωή της Κέρκυρας. Εδώ βρίσκεται ο τάφος του πρώτου Κυβερνήτη της Ελλάδας του Ιωάννη Καποδίστρια και μια σημαντική συλλογή ατίμητων βυζαντινών εικόνων.

Στο αξιόλογο βιβλίο του Κων. Θύμη, «Ιερά Μονή Υ.Θ. Πλατυτέρα Κέρκυρας» 2002, περιγράφεται το πανηγύρι της πλατυτέρας και τελειώνει ότι ανάλογο πανηγύρι τελείται στο παρεκκλήσι της Οδηγήτριας.

Στην κατάσταση, 1967, της περιουσίας της Ι. Μονής Πλατυτέρας, η οδηγήτρια εμφανίζεται σαν οικία με ισόγειο στην συνοικία του Αγ. Αθανασίου.

Στην απογραφή, του 2000, πάλι για την περιουσία της Μονής, περιλαμβάνεται σαν παρεκκλησία στην περιοχή της Ιονίου Βουλής, ναός Οδηγήτριας με διπλανή διώροφο οικία, όλα 150 τμ. (Σ. 81).

Στους καιρούς μας η εκκλησία στέκεται ακλόνητη παρά τις πολλές δυσάρεστες καταστροφές που έγιναν γύρω της. Η πλησιέστατη εκκλησία Αγία Παρασκευή που βομβαρδίστηκε από τους Ιταλούς μεταφέρθηκε σαν ενορία προσωρινά στην «Παναγιοπούλα». Από τότε ανοίγει κάθε χρόνο για την πανήγυρή της, 23 Αυγούστου και την συμμετοχή της στην περιφορά του επιταφίου κάθε Μεγάλη Παρασκευή.

Τώρα όμως η Παναγιοπούλα είναι ανοικτή πρωί και απόγευμα για προσέλευση των προσκυνητών της λαοφιλέστατης εικόνας Παναγιοπούλα. Η εικόνα είναι ασημο-κάλυπτη, με ειδική χάρη, και πιθανόν χρονολογείται από τον 17ο αιώνα. Κάθε μέρα οι πιστοί έρχονται να προσεύχονται στην εικόνα και ακόμα αφήνουν τα τάματά τους. Αφού ο ναός βρίσκεται στην καρδιά της παλιάς πόλης η προσέλευση είναι συνεχής και άφθονη, με Έλληνες και ξένους επισκέπτες.

Πηγή: <http://www.corfu-odigitria.com/history-gr.html>